

Afdeling Pers en Voorlichting

PERSCOMMUNIQUE N° 49/03

10 juni 2003

Conclusie van advocaat-generaal Ruiz-Jarabo in zaak C-117/01

KB/ The National Health Service Pensions Agency en The Secretary of State for Health

**EEN NATIONALE WET DIE, DOORDAT DEZE GEEN HUWELIJK TUSSEN
TRANSSEKSUELEN TOESTAAT, HUN HET RECHT OP EEN
OVERLEVINGSPENSIOEN ONTZEKT, IS VOLGENS RUIZ-JARABO IN
STRIJD MET HET GEMEENSCHAPSRECHT**

De advocaat-generaal wil de volle werking van het verbod van discriminatie op grond van geslacht garanderen en verzoekt de nationale rechter, de technische problemen bij de uitvoering van dit beginsel te boven te komen totdat het Verenigd Koninkrijk de nodige wettelijke regeling vaststelt om het huwelijk tussen transseksuelen te vergemakkelijken.

K.B., een Brits onderdaan, heeft twintig jaar gewerkt voor de National Health Service (NHS) en heel die tijd bijdragen betaald voor het pensioenstelsel van NHS. Dit stelsel voorziet in de toekenning van een overlevingspensioen aan de echtgenoot. Onder echtgenoot wordt verstaan de persoon waarmee de sociaalverzekerde in de echt verbonden is geweest.

Deze werkneemster wenst dat haar levensgezel R., die een operatie van geslachtsverandering van vrouw naar man heeft ondergaan, te gelegener tijd in aanmerking komt voor een overlevingspensioen. De Britse wet belet een transseksueel evenwel om te huwen overeenkomstig zijn nieuw geslacht.

K.B heeft bij het Britse gerecht beroep ingesteld omdat zij zich met betrekking tot haar beloning gediscrimineerd acht op grond van geslacht, doordat NHS weigert te gelegener

tijd een overlevingspensioen uit te betalen aan haar levensgezel. De Court of Appeal stelt het Hof van Justitie een vraag over deze aangelegenheid.

Het beginsel van gelijke beloning van mannelijke en vrouwelijke werknemers is bekrachtigd door het gemeenschapsrecht. Het begrip beloning slaat ook op overlevingspensioenen.

Voorts heeft het Hof van Justitie geoordeeld dat een ontslag op grond van de transseksuele geaardheid van de werknemer in strijd is met het verbod van discriminatie op grond van het geslacht.

Advocaat-generaal Ruiz-Jarabo neemt vandaag conclusie in deze zaak.

De conclusie van de advocaat-generaal bindt het Hof niet. De advocaten-generaal hebben tot taak het Hof in volledige onafhankelijkheid een juridische oplossing te bieden voor het concrete geschil.

Advocaat-generaal Ruiz-Jarabo onderzoekt op basis van de rechtspraak van het Hof van Justitie of de weigering om een transseksueel een overlevingspensioen toe te kennen in strijd is met het beginsel van gelijke beloning.

Volgens hem vereist dit beginsel niet dat een voordeel zoals een overlevingspensioen wordt toegekend aan de niet gehuwde levensgezel van een werknemster. De omstandigheid dat deze persoon een transseksueel is, is niet doorslaggevend, aangezien het resultaat hetzelfde zou zijn in andere situaties van beletsels voor een geldig huwelijk – zoals handelingsonbekwaamdheid of bloedverwantschap

De advocaat-generaal acht het niettemin aangewezen na te gaan of **een nationale wet die, doordat deze geen huwelijk tussen transseksuelen toestaat, hun de toegang tot een overlevingspensioen ontzegt, verenigbaar is met de algemene beginselen van het gemeenschapsrecht.**

In die zin stelt Ruiz-Jarabo vast dat **de onmogelijkheid om een huwelijk aan te gaan in strijd is met de algemene beginselen van het gemeenschapsrecht.** Het recht van transseksuelen om een huwelijk aan te gaan met personen van hetzelfde biologische geslacht maakt deel uit van de rechtsorde in de meeste lidstaten van de Europese Unie en het Europees Verdrag voor de rechten van de mens .

Hoewel **het de lidstaten vrij staat de huwelijksvereisten wettelijk te regelen, zijn zij niet vrij om het huwelijk te onderwerpen aan enige voorwaarde die in strijd is met de fundamentele rechten, indien een door het Verdrag beschermd economisch recht (het overlevingspensioen) daarvan afhankelijk is.** Bijgevolg verzet het gemeenschapsrecht zich tegen de onmogelijkheid voor transseksuelen om te huwen wanneer hun hierdoor het recht op een overlevingspensioen wordt ontzegd.

De advocaat-generaal wil op deze wijze de volle werking van het verbod van discriminatie op grond van geslacht garanderen en verzoekt de nationale rechter dan ook, de technische problemen bij de uitvoering van dit beginsel te boven te komen totdat het Verenigd Koninkrijk de nodige bepalingen vaststelt om het huwelijk tussen transseksuelen te vergemakkelijken¹.

Opmerking: De rechters van het Hof zullen zich thans over deze zaak gaan beraden. Het arrest zal op een latere datum worden gewezen.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

Dit stuk is beschikbaar in het Deens, Duits, Engels, Fins, Frans, Italiaans, Nederlands, Spaans en Zweeds.

De volledige tekst van de conclusie is te vinden op de internetpagina van het Hof
(www.curia.eu.int) heden vanaf ongeveer 15.00 uur

Voor nadere informatie wende men zich tot Zaïra Penders
tel. (352) 4303 3127 fax (352) 4303 3656

¹ De House of Lords heeft reeds gewezen op de onverenigbaarheid van het Britse recht met het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en heeft de Britse regering aangemaand de nodige maatregelen te treffen om dit probleem op te lossen.